

Savonlinna

VUOSILOMASUUNNITTELUN SEKÄ LOMARAHA- JA LOMAPALKKAVA- PAAN PERIAATTEET

Savonlinnan kaupunki

Yhteistyötoimikunta 3.5.2024

Yhteistyötoimikunta 24.6.2026 § x

SAVONLINNA.FI

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Vuosilomasuunnittelu.....	3
2.1	Vuosilomasuunnittelun periaatteet.....	3
3	Lomajaksojen ilmoittaminen ESSissä.....	3
3.1	Osa-aikaisena työskentelevän henkilön lomajaksojen ilmoittaminen.....	3
4	Sairastuminen vuosiloman aikana	4
5	Vuosilomapäivien pitäminen pitkien poissaolojaksojen aikana.....	4
6	Lomarahan maksaminen.....	5
7	Lomaraha- tai lomapalkkavapaat	5
7.1	Lomaraha- tai lomapalkkavapaan vaihtamisen periaatteet ja sopiminen	5
7.2	Lomaraha- tai lomapalkkavapaiden pitäminen ja päivien pitämisen takaraja	5
7.3	Lomaraha- tai lomapalkkavapaan vaihtosuhde	6
8	Lomaraha- tai lomapalkkavapaahakemuksen laatiminen ESSissä	6
9	Lomarahavapaa- tai lomapalkkavapaiden ilmoittaminen ESSissä	7
10	Lomaraha- tai lomapalkkavapaan palkka.....	7
11	Sairastuminen lomaraha- tai lomapalkkavapaan aikana.....	7

1 JOHDANTO

Tässä ohjeistuksessa käydään läpi periaatteet vuosilomien suunnittelusta sekä lomarahavaihtamisesta vapaaksi (KVTES ja TS ~~LS~~) ja lomapalkan korotusosan vaihtamisesta lomapalkkavapaaksi (TTES) lomanmääräytymisvuosille **2026–2028**.

Lomarahavapaiden pitäminen ei ole mahdollista varhaiskasvatuksen yksiköissä eikä perusopetuksessa lakisääteisen henkilöstömitoituksen turvaamisen vuoksi.

2 VUOSILOMASUUNNITTELU

2.1 Vuosilomasuunnittelun periaatteet

Esihenkilöiden tulee huolehtia, että vuosilomat annetaan KVTESin IV luvun määräysten mukaisesti. Vuosilomapäivät tulee suunnitella pidettäväksi siten, että pitämättömien vuosilomapäivien määrä on kalenterivuoden lopussa mahdollisimman vähäinen. **Vuosilomapäiviä saa siirtää pidettäväksi enintään 5 päivää seuraavalle kalenterivuodelle, ja nämä päivät tulee olla pidettyinä 30.4. mennessä.** Pitämättömät vuosilomapäivät kerryttävät lomapalkkavelkaa, joka heikentää tilinpäätöksen tulosta.

Vuosilomasuunnittelua tulee tehdä ennakoivasti koko kalenterivuoden ajalle ja lomakauden (2.5.–30.9.) vuosilomat on oltava suunniteltuina ja tallennettuina ESSiin 30.4. mennessä. Vuosilomasta 20 vuosilomapäivää, kuitenkin vähintään 65 % ansaittujen lomapäivien kokonaismäärästä sijoitetaan lomakauteen 2.5.–30.9. (kesäloma). Uuden lomavuoden vuosilomapäiviä voi pitää tammikuusta alkaen.

Vuosilomat tulee suunnitella myös niiden viranhaltijoiden/työntekijöiden osalta, jotka ovat virkavapaalla/työlomalla. Myönnettäessä virkavapaata/työlomaa tulee huolehtia, että vuosilomat tulevat pidetyiksi ennen virkavapaata/työlomaa.

Vuosiloma annetaan työnantajan määräämänä ajankohtana. Ennen loman ajankohdan määrittämistä viranhaltijalle/työntekijälle on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä loman ajankohdasta. Työnantajan on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon viranhaltijoiden/työntekijöiden esitykset ja noudatettava tasapuolisuutta lomien sijoittamisessa.

3 LOMAJAKSOJEN ILMOITTAMINEN ESSISSÄ

Kun vuosilomista on sovittu, viranhaltija/työntekijä laatii viipymättä ESSiin Vuosilomat-näytöllä vuosiloma-anomuksen esihenkilön hyväksyttäväksi.

[Vuosilomat](#) → [Valitse käsiteltävä lomavuosi](#) → [Uusi jakso](#)

Haettaessa vuosilomaa viikon kaikille työpäiville, tallennetaan lomajakso koko kalenteriviikon ajalle (ma-su).

3.1 Osa-aikaisena työskentelevän henkilön lomajaksojen ilmoittaminen

Henkilön työskennellessä osa-aikaisena (esim. osa-aikaeläke), lomajakset tulee tallentaa ESSiin niin, että loma-aikaan sisällytetään työ- ja arkivapaapäiviä samassa suhteessa kuin niitä muutoinkin on. Vuosilomapäivien tulee sijoittua tasaisesti työ- ja arkivapaapäiville. Vuosilomapäivät kertyvät ja kuluvat kuten täyttä työaika tekevillä, työaikajärjestelyt eivät vaikuta vuosiloman pituuteen.

Esimerkki: Henkilö työskentelee 50 % työajalla, ja hänen kanssaan on sovittu, että joka toinen viikko on työtä ja toinen viikko on vapaata. Henkilö hakee vuosilomaa 4 viikon ajalle → vuosilomajakso tallennetaan yhtäjaksoisena koko 4 viikon ajanjaksolle.

4 SAIRASTUMINEN VUOSILOMAN AIKANA

Jos viranhaltija/työntekijä on vuosilomansa alkaessa tai sen aikana sairauden, synnytyksen tai tapaturman johdosta työkyvytön, siirretään työkyvyttömyysajalle sijoittuvat vuosilomapäivät myöhäisempään ajankohtaan, **jos viranhaltija/työntekijä pyytää siirtoa ilman aiheetonta viivytystä** ja mikäli mahdollista ennen vuosiloman alkua.

Vuosiloman siirtäminen työkyvyttömyyden vuoksi edellyttää hyväksyttävän lääkärintodistuksen esittämistä. Omailmoitusmenettely ei ole hyväksyttävä peruste vuosiloman siirtoon. Lääkärintodistuksen toimittaminen työnantajalle katsotaan pyynnöksi siirtää loma myöhäisempään ajankohtaan. On huomattava, että siirto-oikeus koskee vain niitä vuosilomapäiviä, jotka sijoittuvat työkyvyttömyysajalle, ei koko vuosilomaa. Siirtyneet vuosilomapäivät suunnitellaan esihenkilön kanssa myöhemmin pidettäväksi, ne eivät automaattisesti siirry suunnitellun loman jälkeen pidettäväksi.

Jos vuosilomapäiviä sovitaan siirrettäväksi sairastumisen vuoksi, tulee **koko alkuperäinen** lomajakso ensiksi perua ESSistä ja peruutus hyväksyä, jotta lomapäivät palautuvat takaisin käytettäväksi. Tämän jälkeen tallennetaan sairauspoissaolo sekä pidetyt lomapäivät ESSiin uusilla ilmoituksilla.

[Vuosilomat](#) → [Valitse hyväksytty vuosilomajakso](#) → [Muuta](#) → [Kirjoita peruutuksen syy](#)

[Kun esihenkilö on hyväksynyt lomajakson peruutuksen, tallenna pidetyt vuosilomapäivät uutena ilmoituksena.](#)

[Tallenna sairauspoissaolo: Tapahtumat](#) → [Lisää uusi tapahtuma](#) → [Poissaoloilmoitus](#)

Jos sairauspoissaolo pitkittyy, sairauspoissaolojakson voi keskeyttää vuosilomapäivien pitämisen ajaksi. Työntekijälle kertyy uusia vuosilomapäiviä niin pitkään kuin sairauspoissaolon ajalta maksetaan palkkaa.

5 VUOSILOMAPÄIVIEN PITÄMINEN PITKIEN POISSAOLOJAKSOJEN AIKANA

Vuosilomapäiviä on mahdollista sopia pidettäväksi pitkien poissaolojaksojen keskellä.

Opintovapaa: Opintovapaan aikana on mahdollista pitää vuosilomapäiviä.

Sairauspoissaolo: Sairauspoissaolojakson voi keskeyttää vuosiloman ajaksi. Vuosiloman ajalta maksetaan vuosiloma-ajan palkka normaalisti. Työntekijän ei tarvitse ilmoittaa vuosiloma-aikaa Kelalle, tiedot siirtyvät Kelalle automaattisesti Tulorekisterin kautta.

Kuntoutustuki: Kevan myöntämien kuntoutustukijaksojen keskelle on mahdollista sopia vuosilomapäiviä. Sovitut lomapäivät tulee ilmoittaa Kevalle hyvissä ajoin.

~~**Vuorotteluvapaa:** Pääsääntönä on, että vuosilomapäivät tulee olla pidettyinä ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorotteluvapaan aikana on mahdollista pitää vuosilomapäiviä.~~

Jos poissaolojakso on jo tallennettu ESSiin ja sovitte vuosiloman pitämisestä poissaolojakson aikana, tulee alkuperäinen poissaoloilmoitus peruuttaa ja hyväksynnän jälkeen tallentaa poissaolojakso uudelleen vuosilomapäivien 'ympäriille'.

6 LOMARAHAN MAKSAMINEN

Lomaraha maksetaan kesäkuun palkanmaksun yhteydessä. Lomaraha määräytyy heinäkuussa maksettavan varsinaisen palkan perusteella. Palvelussuhteen päättyessä lomaraha maksetaan lopputilin yhteydessä.

7 LOMARAHAA- TAI LOMAPALKKAVAPAAT

7.1 Lomaraha- tai lomapalkkavapaan vaihtamisen periaatteet ja sopiminen

Lomarahavapaan ja lomapalkkavapaan myöntämisessä esihenkilön tulee kiinnittää huomiota työjärjestelyihin, henkilöstön riittävyteen, tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen kohteluun, palvelutuotannon tarpeisiin ja käytännön työn järjestelyihin. Työnantajan ja viranhaltijan/työntekijän sopiessa lomaraha- tai lomapalkkavapaasta on sovittava myös, miten työtehtävät hoidetaan vapaiden aikana. Lomaraha- tai lomapalkkavapaan käyttäminen ei saa johtaa työkuorimituksen lisääntymiseen muilla viranhaltijoilla/työntekijöillä eikä esihenkilöillä.

! Esihenkilön tulee huolehtia, että oman yksikkönsä vuosilomat saadaan pidettyä määräysten mukaisesti. Lomaraha- tai lomapalkkavapaiden myöntäminen ei saa johtaa siihen, että vuosilomapäiviä jää pitämättä määräysten vastaisesti. Lomaraha- tai lomapalkkavapaat myönnetään vasta vuosilomapäivien jälkeen pidettäviksi. **Vuosilomapäiviä saa siirtää pidettäväksi enintään 5 päivää seuraavalle kalenterivuodelle, ja nämä päivät tulee olla pidettyinä 30.4. mennessä.**

Työnantajan on perustelluista syistä mahdollista kieltäytyä myöntämästä lomaraha- tai lomapalkkavapaata viranhaltijalle/työntekijälle. Työnantajan tulee huolehtia henkilöstön yhdenvertaisesta kohtelusta kieltäytymistapauksissa.

Lomarahavapaat (KVTES, TS **LS**) tulee olla sovittuna 31.5. mennessä ja lomapalkkavapaat (TTES) ennen lomavuoden ensimmäisen lomajakson alkua.

Lomarahavapaiden pitäminen ei ole mahdollista varhaiskasvatuksen yksiköissä eikä perusopetuksessa lakisääteisen henkilöstömitoituksen turvaamisen vuoksi.

7.2 Lomaraha- tai lomapalkkavapaiden pitäminen ja päivien pitämisen takaraja

Lomaraha- tai lomapalkkavapaat suunnitellaan pidettäväksi varsinaisten vuosilomapäivien jälkeen. Vuosilomapäiviä saa siirtää pidettäväksi enintään 5 päivää seuraavalle kalenterivuodelle, ja nämä päivät tulee olla pidettyinä 30.4. mennessä. Lomaraha- tai lomapalkkavapaat tulee olla pidettyinä 2.5. mennessä, ennen uuden lomakauden alkua. Lomaraha- tai lomapalkkavapaat pidetään työnantajan ja viranhaltijan/työntekijän sopimana ajankohtana.

Jollei lomaraha- tai lomapalkkavapaata ole pidetty takarajaan (2.5.) mennessä, maksetaan pitämättömistä vapaista korvaus toukokuun lopussa. Jos palvelussuhde päättyy ennen vapaiden pitämistä, maksetaan korvaus lopputilin yhteydessä.

Jos lomaraha- tai lomapalkkavapaata ei halukaan käyttää, ei pitämättömiä päiviä makseta viranhaltijalle/työntekijälle ennen takarajan täyttymistä.

7.3 Lomaraha- tai lomapalkkavapaan vaihtosuhte

Lomaraha- ja lomapalkkavapaapäivien lukumäärä on 50 % ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä.

Lomarahan voi vaihtaa joko kokonaan tai puolet lomarahasta. Laskettaessa lomaraha- tai lomapalkkavapaapäivien lukumäärää vajaat päivät pyöristetään alaspäin (esimerkki alla).

Esimerkki 1: Viranhaltija/työntekijä on ansainnut 38 vuosilomapäivää ja vaihtaa lomarahan kokonaisuudessaan lomarahavapaaksi, hänellä on mahdollisuus vaihtaa 19 päivää lomarahavapaaksi ($38 \cdot 0,5 = 19$). Lomarahaa ei jää maksettavaksi.

Esimerkki 2: Viranhaltija/työntekijä on ansainnut 38 vuosilomapäivää ja vaihtaa puolet lomarahastaan lomarahavapaaksi, hänellä on mahdollisuus vaihtaa 9 päivää lomarahavapaaksi ($19 \cdot 0,5 = 9,5$ päivää, pyöristyy 9 päivään). Maksettavasta lomarahasta pidätetään lomarahavapaapäivien osuus.

Näet vaihdettavissa olevien lomaraha- tai lomapalkkavapaan päivien lukumäärän ESS Vuosilomat-näytöltä. Voit vaihtaa päivät kokonaisuudessaan tai puolet päivistä lomaraha- tai lomapalkkavapaaksi.

[Vuosilomat](#) → [Valitse välilehti Loman käyttö \(ohjekuva\)](#) → [Lomarahaoikeus](#)

Lomaoikeus	Loman käyttö	Palvelusaika	Pohjatiedot
Säästöstä pidetty työpäivinä	0	Lomavuonna säästöstä pidetyt	
Lomarahaoikeus	15	Lomarahavapaoikeus	
Lomarahavapaapäivien määrä	0	Lomarahavapaa säästöön	
Pidetyt lomarahavapaapäivät	0	Lomarahavapaa säästöstä	
Pitämättömät lomarahavapaa...	0	Lomarahavapaan säästökertymä	
Lomarahavapaa	0	Lomarahavapaapäivien määrä yht	

8 LOMARAHAA- TAI LOMAPALKKAVAPAAHAKEMUKSEN LAATIMINEN ESSISSÄ

Kun lomarahan vaihtamisesta lomaraha- tai lomapalkkavapaaksi on sovittu, viranhaltija/työntekijä laatii ESSiin Vuosilomat-näytöllä lomarahavapaa-anomuksen esihenkilön hyväksyttäväksi.

[Vuosilomat](#) → [Käsittele säästöjä \(ohjekuva\)](#)

Lomajaksot 2026				
Tyyppi	Lomajakso	Kesto	Le	Tila
				Käsittele säästöjä ▶

Uusi lomarahavapaa → Merkitse ilmoituksen *Säästöön (päivien määrä)* -riville lomaraha- tai lomapalkkavapaaksi vaihdettujen päivien lukumäärä.

HUOM! Lomaraha- tai lomapalkkavapaaksi pystyy vaihtamaan vain koko lomarahan TAI puolet lomarahasta, päivien lukumäärää ei saa vapaasti valita. Esimerkiksi, työntekijällä on oikeus vaihtaa 14 päivää lomarahavapaaksi ja hän vaihtaa lomarahasta puolet, työntekijän tulee hakea 7 päivältä lomarahavapaata, hän ei voi valita, että muuttaisikin päivien lukumääräksi 4 päivää.

9 LOMARAHAVAPAA- TAI LOMAPALKKAVAPAIEN ILMOITTAMINEN ESSISSÄ

Pidettäessä lomaraha- tai lomapalkkavapaajaksoja, ESS-ilmoituksella käytetään valintaa Lomarahavapaa.

[Vuosilomat](#) → [Uusi jakso](#) → [Vaihda lomatyypin-valikosta Lomarahavapaa](#)

Lomaraha- tai lomapalkkavapaajaksot anotaan **työpäiviksi**. Vajaita lomarahavapaa- tai lomapalkkavapaapäiviä ei voi pitää. (KVTES IV luku 19 § 7 mom.)

10 LOMARAHA- TAI LOMAPALKKAVAPAAN PALKKA

KVTES/TS: Lomarahavapaan ajalta maksetaan pitämisaikajohdan varsinainen palkka, palkkaan ei sovelleta vuosilomaluvun 13 §:n 2 ja 3 momentin määräyksiä.

Praktikkoeläinlääkärit (KVTES, Liite 15): Lomarahavapaan ajalta maksetaan hygieenikon A1-tasopalkka ja tästä laskettu mahdollinen työkokemuksellista, mikäli laillistetun eläinlääkärin tasopalkka on pienempi kuin 5 §:n mukainen kokopäivätoimisena hygieenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin A1-tasopalkka.

TTES: Lomapalkkavapaan ajalta maksetaan palkka 35 §:n 1 momentin keskituntiansion mukaisesti tunneilta, jotka ilman lomapalkkavapaata olisivat olleet työntekijän säännöllistä työaikaa.

11 SAIRASTUMINEN LOMARAHA- TAI LOMAPALKKAVAPAAN AIKANA

Jos viranhaltija/työntekijä on lomaraha- tai lomapalkkavapaan alkaessa tai sen aikana sairautensa, synnytyksen tai tapaturman johdosta työkyvytön, siirretään työkyvyttömyysajalle sijoittuva lomaraha- tai lomapalkkavapaa myöhäisempään ajankohtaan, **mikäli viranhaltija/työntekijä pyytää siirtoa ilman aiheetonta viivytystä** ja mikäli mahdollista ennen vapaan alkua.

Sairauspoissaolosta tulee esittää työnantajalle aina lääkärintodistus, omailmoitusmenettely ei ole hyväksyttävä peruste lomaraha- tai lomapalkkavapaan siirtoon. On huomattava, että siirto-oikeus koskee vain niitä lomaraha- tai lomapalkkavapaapäiviä, jotka sijoittuvat työkyvyttömyysajalle, ei koko ajanjaksoa. Siirtyneet lomaraha- tai lomapalkkavapaapäivät suunnitellaan esihenkilön kanssa myöhemmin pidettäväksi, ne eivät automaattisesti siirry suunnitellun jakson jälkeen pidettäväksi.

